

Obsah

Životní styl a zdraví.....	7
Doporučená literatura.....	10
Diabetes mellitus, hypertenze, hypercholesterolemie	11
1. Diabetes mellitus – cukrovka.....	11
2. Cukr a jeho spotřeba	13
2.1 Náhradní sladidla	14
3. Hypertenze – vysoký krevní tlak	14
3.1 Co je to krevní tlak.....	14
3.2 Nefarmakologická opatření.....	15
4. Kuchyňská sůl a hypertenze.....	15
5. Hypercholesterolemie – vysoký cholesterol	19
5.1. Důsledky hypercholesterolemie.....	19
5.2 Jak se bránit vzniku aterosklerózy	19
5.3 Výživa při hypercholesterolemii.....	19
6. Tuky a jejich spotřeba	20
Hladiny lipidemie – teorie versus ekonomika.....	21
1. Souhrn obecných znalostí	22
1.1 Lipidy.....	22
2. Evropská doporučení pro prevenci kardiovaskulárních onemocnění v klinické praxi	25
3. Explicitní klinické priority	25
4. Priority z lékařského hlediska	25
5. Cíle prevence KVO	26
5.1 Celkové riziko KVO jako vodítko pro preventivní strategii: systém SCORE	26
5.2 Definice vysokého celkového rizika pro vznik fatální kardiovaskulární příhody ...	27
5.3 Nové zobrazovací metody ke zjištění asymptomatických jedinců s vysokým rizikem vzniku kardiovaskulárních příhod	27
5.4 Ovlivnění rizika KVO v klinické praxi.....	28
5.5 Úprava dalších rizikových faktorů.....	29
5.6 Další preventivní formy farmakoterapie.....	33
6. Seznámení s projektem MedPed	35
7. Diagnostická kritéria FH/ FDB – seznámení s projektem:	36
7.1 Diagnostická kritéria familiární hypercholesterolemie.....	36
7.2 Diagnostická kritéria obecná	36
7.3 Diagnostická kritéria specifická	38

8. Doporučená literatura	40
Výživa v prevenci a léčbě hypercholesterolemie	42
Mýty spojené s mlékem.....	46
Zelenina a ovoce v prevenci nádorových onemocnění	48
1. Úvod.....	48
2. Preventivní účinky zeleniny a ovoce	48
3. Vztah mezi konzumem zeleniny a ovoce a nádory	49
3.1 Horní cesty dýchací a horní zažívací trakt.....	49
3.2 Žaludek	49
3.3 Tlusté střevo a rektum.....	49
3.4 Pankreas	49
3.5 Plíce	50
3.6 Prs	50
3.7 Ovarium	50
3.8 Děloha.....	50
3.9. Prostata.....	50
4. Souhrn	50
5. Závěr	51
6. Literatura.....	51
Výživa ve stáří – sumace rizikových faktorů vedoucích ke komplikacím atheromatosních procesů.....	52
1. Fyziologické a biochemické předpoklady	52
2. Výživa	53
2.1 Energetická potřeba	53
2.2 Bílkoviny	53
2.3 Tuky	53
2.4 Sacharidy	54
2.5 Vláknina	54
2.6 Vitamíny	54
2.7 Minerální látky, stopové prvky	54
2.8 Tekutiny	55
2.9 Alkohol	55
Glykemický index stravy	56
1. Úvod.....	56
2. Co ovlivňuje hodnotu glykemického indexu stravy	56

3. Jak definujeme glykemický index a glykemickou nálož, inzulínový index	57
4. Co ovlivňuje hodnotu glykemického indexu ve stravě.....	57
5. Závěr	58
Krevní tlak	60
1 Doporučení pro praxi	60
2. Jak a kdy měřit krevní tlak.....	61
Hodnocení kardiovaskulárního systému.....	63
1. Úvod.....	63
2. Tlak krevní	63
2.1. Měření krevního tlaku.....	64
2.2. Hodnocení klidových měření.....	64
2.3. Hodnocení tlaku krevního při zátěži	65
3. Tepová frekvence	66
3.1. Snímání tepové frekvence.....	67
3.2. Hodnocení klidových hodnot srdeční frekvence	70
3.3. Hodnocení srdeční frekvence při zátěži	70
Obr. 4: Maximální srdeční frekvence (průměry a směrové odchylky) vzorku čs. populace (Selinger a spol., 1976)	72
3.4. Odborné termíny	72
3.5. Vztah tepové frekvence a tlaku krevního	74
4. Elektrokardiografie	76
4.1. Hodnocení klidového záznamu EKG	78
4.2. Hodnocení EKG při fyzické zátěži	80
4.3. Komplexní hodnocení EKG v klidu a při pracovní činnosti	83
Alternativní formy výživy.....	86
1. Souhrn	86
2. Úvod.....	86
3. Definice, rozšíření.....	86
4. Historické kořeny	87
5. Důvody pro alternativní výživu	88
5.1 Zdravotní důvody	88
5.2 Ekologické a politické důvody	89
5.3 Etické a náboženské důvody.....	89
6. Vegetariánství	89
6.1 Historický vývoj	89

6.2 Formy vegetariánství	90
6.3 Motivy pro vegetariánství.....	90
6.4 Přednosti a nedostatky vegetariánské stravy	90
7. Makrobiotika.....	93
8. Dělená strava.....	93
9. Závěr	94
Literatura.....	96
Výživa manažerů a zdraví.....	100
1. Úvod.....	100
2. Energetická hodnota stravy	101
2.1 Bílkoviny	101
2.2 Tuky	102
2.3 Sacharidy	102
3. Biologická hodnota stravy	106
3.1 Bílkoviny	106
3.2 Vitamíny	107
3.3 Minerální látky.....	119
4. Rizikové faktory ve výživě	129
5. Ochranné faktory ve výživě	133
6. Výživa jako součást správné životosprávy manažerů.....	136
7. Stravovací režim	139
8. Pitný režim	140
9. Závěr	143

6.2 Formy vegetariánství	90
6.3 Motivy pro vegetariánství.....	90
6.4 Přednosti a nedostatky vegetariánské stravy	90
7. Makrobiotika.....	93
8. Dělená strava.....	93
9. Závěr	94
Literatura.....	96
Výživa manažerů a zdraví.....	100
1. Úvod.....	100
2. Energetická hodnota stravy	101
2.1 Bílkoviny	101
2.2 Tuky	102
2.3 Sacharidy	102
3. Biologická hodnota stravy	106
3.1 Bílkoviny	106
3.2 Vitamíny	107
3.3 Minerální látky.....	119
4. Rizikové faktory ve výživě	129
5. Ochranné faktory ve výživě	133
6. Výživa jako součást správné životosprávy manažerů.....	136
7. Stravovací režim	139
8. Pitný režim	140
9. Závěr	143